

# OBSAH

|                                                                                                |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Seznam zkratk</b> .....                                                                     | 13  |
| <b>1. Úvod</b> .....                                                                           | 15  |
| 1.1 Odvolání – aktuální téma českého trestního procesu .....                                   | 15  |
| 1.2 Dosavadní stav poznání .....                                                               | 24  |
| 1.3 Cíle práce, výzkumné otázky a metody zkoumání .....                                        | 45  |
| 1.4 Struktura práce .....                                                                      | 50  |
| <b>2. Odvolání v historickém kontextu</b> .....                                                | 53  |
| 2.1 Římskoprávní kořeny práva na odvolání .....                                                | 53  |
| 2.2 Počátky práva na odvolání na našem území a období<br>právního dualismu .....               | 54  |
| 2.3 Překonání právního dualismu a cesta k modernímu<br>trestnímu řízení .....                  | 61  |
| 2.4 Glaserův trestní řád .....                                                                 | 64  |
| 2.5 Důsledky právnické dvouletky a trestní řády z 50. let .....                                | 69  |
| 2.6 Trestní řád z roku 1961 a úprava odvolacího řízení<br>do velké novely trestního řádu ..... | 74  |
| 2.7 Velká novela trestního řádu (2002) a novely následující .....                              | 76  |
| <b>3. Evropské souvislosti práva na opravný prostředek ve věcech<br/>trestních</b> .....       | 84  |
| 3.1 Úvod .....                                                                                 | 84  |
| 3.2 Počátky práva na odvolání v systému EÚLP .....                                             | 86  |
| 3.3 Účel práva na odvolání v pojetí EÚLP .....                                                 | 90  |
| 3.4 Ke vztahu čl. 2 Protokolu č. 7 k EÚLP k čl. 6 EÚLP .....                                   | 93  |
| 3.5 Použitelnost práva na odvolání .....                                                       | 96  |
| 3.5.1 Pojem trestného činu v právu na odvolání .....                                           | 98  |
| 3.5.2 Pojem odsouzení .....                                                                    | 100 |
| 3.5.3 Rozhodnutí spočívající v rozhodnutí o vině nebo<br>o trestu .....                        | 101 |
| 3.5.4 Rozhodnutí soudu .....                                                                   | 106 |
| 3.6 Organizace odvolacího systému .....                                                        | 107 |
| 3.6.1 Devolutivní účinek, přezkumný orgán a „vyšší soud“ .....                                 | 108 |
| 3.6.2 Široký prostor pro uvážení při organizaci systému<br>odvolání (rozsah přezkumu) .....    | 109 |



|           |                                                                                            |            |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 3.6.3     | Účinnost přezkumu .....                                                                    | 111        |
| 3.7       | Výjimky z práva na odvolání ve věcech trestních .....                                      | 114        |
| 3.7.1     | Méně závažný trestný čin .....                                                             | 115        |
| 3.7.2     | Odsouzení soudem nejvyšší instance .....                                                   | 123        |
| 3.7.3     | Odsouzení odvolacím soudem po zproštění .....                                              | 126        |
| <b>4.</b> | <b>Základní zásady trestního řízení a jejich uplatnění<br/>v odvolacím řízení .....</b>    | <b>130</b> |
| 4.1       | Obecné úvahy k základním zásadám.....                                                      | 130        |
| 4.1.1     | Pojem, význam a funkce základních zásad .....                                              | 130        |
| 4.1.2     | Aktuální trendy .....                                                                      | 133        |
| 4.1.3     | Klasifikace základních zásad trestního řízení .....                                        | 134        |
| 4.1.4     | Vyjádření základních zásad trestního řízení.....                                           | 136        |
| 4.2       | Uplatnění základních zásad v odvolacím řízení.....                                         | 140        |
| 4.2.1     | Zásada řádného zákonného procesu.....                                                      | 141        |
| 4.2.2     | Zásada presumpce neviny .....                                                              | 149        |
| 4.2.3     | Zásada legality .....                                                                      | 159        |
| 4.2.4     | Zásada oficiality a zásada dispoziční.....                                                 | 162        |
| 4.2.5     | Zásada rychlosti řízení.....                                                               | 165        |
| 4.2.6     | Zásada zjištění skutkového stavu bez důvodných<br>pochybností .....                        | 171        |
| 4.2.7     | Zásada vyhledávací .....                                                                   | 175        |
| 4.2.8     | Zásada volného hodnocení důkazů .....                                                      | 180        |
| 4.2.9     | Zásada spolupráce se zájmovými sdruženími občanů ....                                      | 186        |
| 4.2.10    | Zásada obžalovací .....                                                                    | 187        |
| 4.2.11    | Zásada veřejnosti .....                                                                    | 190        |
| 4.2.12    | Zásada ústnosti a zásada bezprostřednosti .....                                            | 192        |
| 4.2.13    | Zásada zajištění práva na obhajobu .....                                                   | 198        |
| 4.2.14    | Zásada zvláštního a šetrného přístupu<br>k poškozenému a zásada restorativní justice ..... | 207        |
| <b>5.</b> | <b>Specifické principy opravného řízení .....</b>                                          | <b>210</b> |
| 5.1       | Obecně .....                                                                               | 210        |
| 5.2       | Principy způsobu vyřizování odvolání .....                                                 | 211        |
| 5.2.1     | Apelační princip a jeho charakteristika .....                                              | 214        |
| 5.2.2     | Kasační princip a jeho charakteristika.....                                                | 216        |
| 5.2.3     | Charakteristika tzv. smíšeného opravného prostředku ...                                    | 218        |
| 5.2.4     | Uplatnění apelačního a kasačního principu<br>(historický exkurz).....                      | 220        |



|                                                                                 |            |
|---------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 5.3 Rozsah přezkumu rozsudku napadeného odvoláním .....                         | 230        |
| 5.3.1 Obecné úvahy .....                                                        | 230        |
| 5.3.2 Revizní princip .....                                                     | 231        |
| 5.3.3 Princip vázanosti podaným odvoláním .....                                 | 234        |
| 5.3.4 Česká právní úprava rozsahu přezkoumání rozsudku<br>odvolacím soudem..... | 236        |
| 5.3.4.1 Zákonnost a odůvodněnost oddělitelných<br>výroků .....                  | 238        |
| 5.3.4.2 Omezení rozsahu přezkumné povinnosti<br>osobou odvolatele .....         | 245        |
| 5.3.4.3 Kritéria přezkumu .....                                                 | 246        |
| 5.3.4.4 Dílčí shrnutí .....                                                     | 255        |
| 5.4 Devolutivní účinek odvolání .....                                           | 258        |
| 5.5 Suspenzivní účinek odvolání .....                                           | 262        |
| 5.6 Dobrodiní záležitosti v souvislosti ( <i>beneficium cohaesionis</i> ) ..... | 264        |
| 5.6.1 Obecné úvahy .....                                                        | 264        |
| 5.6.2 Použití <i>beneficia cohaesionis</i> .....                                | 267        |
| 5.6.2.1 Rozhodnutí <i>in favorem</i> .....                                      | 268        |
| 5.6.2.2 Společné řízení (totéž řízení a tentýž rozsudek) ....                   | 270        |
| 5.6.2.3 Společně prospívající důvod .....                                       | 270        |
| 5.7 Zákaz změny k horšímu ( <i>reformationis in peius</i> ) .....               | 274        |
| 5.7.1 Obecné úvahy .....                                                        | 274        |
| 5.7.2 Rozhodovací praxe .....                                                   | 278        |
| <b>6. Odvolání a jeho náležitosti .....</b>                                     | <b>285</b> |
| 6.1 Odvolání jako podání .....                                                  | 285        |
| 6.2 Náležitosti odvolání .....                                                  | 288        |
| 6.2.1 Formální náležitosti odvolání .....                                       | 288        |
| 6.2.2 Obsahové náležitosti odvolání .....                                       | 289        |
| <b>7. Předmět, rozsah a důvody odvolání .....</b>                               | <b>293</b> |
| 7.1 Předmět odvolání .....                                                      | 293        |
| 7.2 Rozsah odvolání .....                                                       | 299        |
| 7.3 Obecné důvody odvolání .....                                                | 302        |
| 7.3.1 Nesprávnost výroků rozsudku .....                                         | 304        |
| 7.3.1.1 Skutkové vady .....                                                     | 304        |
| 7.3.1.2 Právní vady .....                                                       | 305        |
| 7.3.2 Chybějící výrok v rozsudku .....                                          | 307        |



|            |                                                                                   |            |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 7.3.3      | Porušení ustanovení o řízení, které předcházelo rozsudku .....                    | 309        |
| 7.3.4      | Specifika u dohody o vině a trestu a u prohlášení viny .....                      | 309        |
| <b>8.</b>  | <b>Podmínky přípustnosti odvolání .....</b>                                       | <b>313</b> |
| 8.1        | Objektivní podmínky přípustnosti odvolání .....                                   | 314        |
| 8.1.1      | Existence nepravomocného rozsudku .....                                           | 314        |
| 8.1.2      | Přípustnost odvolání proti rozsudku .....                                         | 315        |
| 8.1.3      | Lhůta k podání odvolání .....                                                     | 319        |
| 8.1.3.1    | Lhůta v pojetí rozhodovací praxe ESLP a Ústavního soudu ČR .....                  | 319        |
| 8.1.3.2    | Délka lhůty .....                                                                 | 321        |
| 8.1.3.3    | Počátek lhůty .....                                                               | 323        |
| 8.1.3.4    | Navrácení lhůty .....                                                             | 326        |
| 8.2        | Osoby oprávněné podat odvolání (subjektivní podmínky přípustnosti odvolání) ..... | 328        |
| 8.2.1      | Státní zástupce .....                                                             | 329        |
| 8.2.2      | Obžalovaný .....                                                                  | 336        |
| 8.2.3      | Osoby se samostatnými obhajovacími právy .....                                    | 340        |
| 8.2.4      | Zúčastněná osoba .....                                                            | 343        |
| 8.2.5      | Poškozený .....                                                                   | 344        |
| <b>9.</b>  | <b>Dispozice s odvolacím právem .....</b>                                         | <b>350</b> |
| 9.1        | Oprávnění podat odvolání .....                                                    | 350        |
| 9.2        | Vzdání se práva na odvolání .....                                                 | 352        |
| 9.3        | Zpětvzetí odvolání .....                                                          | 355        |
| <b>10.</b> | <b>Řízení u soudu prvního stupně po podání odvolání .....</b>                     | <b>359</b> |
| 10.1       | Obecně k řízení u soudu prvního stupně po podání odvolání .....                   | 359        |
| 10.2       | Odstraňování nedostatků náležitostí obsahu odvolání .....                         | 360        |
| 10.2.1     | Postup podle § 251 odst. 1 tr. řádu .....                                         | 361        |
| 10.2.2     | Postup podle § 251 odst. 2 tr. řádu .....                                         | 363        |
| 10.3       | Doručení stejnopisů odvolání a jejich odůvodnění ostatním stranám .....           | 365        |
| 10.4       | Předložení spisu odvolacímu soudu .....                                           | 366        |



|                                                                                                                  |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>11. Řízení u odvolacího soudu .....</b>                                                                       | <b>367</b> |
| 11.1 Zásady rozhodování odvolacího soudu .....                                                                   | 367        |
| 11.2 Formy zasedání odvolacího soudu .....                                                                       | 369        |
| 11.3 Rozhodnutí soudu v neveřejném zasedání .....                                                                | 371        |
| 11.4 Rozhodnutí odvolacího soudu ve veřejném zasedání .....                                                      | 374        |
| 11.4.1 Příprava veřejného zasedání .....                                                                         | 374        |
| 11.4.2 Průběh veřejného zasedání o odvolání .....                                                                | 377        |
| 11.4.2.1 Zahájení veřejného zasedání .....                                                                       | 377        |
| 11.4.2.2 Přednesení odvolání .....                                                                               | 378        |
| 11.4.2.3 Dokazování v odvolacím řízení .....                                                                     | 379        |
| 11.4.2.4 Přednesení konečných návrhů .....                                                                       | 380        |
| 11.4.2.5 Závěrečná porada odvolacího soudu,<br>rozhodnutí odvolacího soudu .....                                 | 382        |
| <b>12. Způsoby rozhodnutí odvolacího soudu o podaném odvolání .....</b>                                          | <b>383</b> |
| 12.1 Obecně k rozhodnutí odvolacího soudu .....                                                                  | 383        |
| 12.2 Forma rozhodnutí odvolacího soudu .....                                                                     | 385        |
| 12.3 Odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu .....                                                                | 386        |
| <b>13. Jednotlivé způsoby rozhodnutí odvolacího soudu .....</b>                                                  | <b>391</b> |
| 13.1 Rozhodnutí bez meritorního přezkumu .....                                                                   | 391        |
| 13.1.1 Zamítnutí odvolání bez věcného přezkumu<br>(§ 253 odst. 1 tr. řádu) .....                                 | 391        |
| 13.1.2 Odmítnutí odvolání (§ 253 odst. 3 tr. řádu) .....                                                         | 395        |
| 13.2 Přerušení trestního stíhání (§ 255 tr. řádu) .....                                                          | 398        |
| 13.2.1 Přerušení trestního stíhání z důvodu okolností<br>uvedených v § 173 odst. 1 písm. b) až f) tr. řádu ..... | 400        |
| 13.2.2 Přerušení trestního stíhání z důvodu nemožnosti<br>doručení předvolání obžalovanému .....                 | 401        |
| 13.2.3 Přerušení trestního stíhání z důvodu položení<br>předběžné otázky SDEU .....                              | 402        |
| 13.2.4 Přerušení z důvodu rozporu zákona s ústavním<br>pořádkem a předložení věci Ústavnímu soudu .....          | 403        |
| 13.3 Zrušení rozsudku .....                                                                                      | 406        |
| 13.3.1 Předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu<br>[§ 257 odst. 1 písm. a) tr. řádu] .....              | 408        |
| 13.3.2 Postoupení věci jinému orgánu<br>[§ 257 odst. 1 písm. b) tr. řádu] .....                                  | 410        |



|                                                                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 13.3.3 Zastavení trestního stíhání<br>[§ 257 odst. 1 písm. c) tr. řádu] .....                                 | 413 |
| 13.3.4 Podmíněné zastavení trestního stíhání a schválení<br>narovnání [§ 257 odst. 1 písm. d) tr. řádu] ..... | 415 |
| 13.3.5 Přerušování trestního stíhání<br>[§ 257 odst. 1 písm. e) tr. řádu] .....                               | 417 |
| 13.3.6 Zastavení trestního stíhání bez zrušení rozsudku<br>(§ 257 odst. 2 tr. řádu) .....                     | 418 |
| 13.4 Další důvody zrušení rozsudku (§ 258 tr. řádu) .....                                                     | 421 |
| 13.4.1 Podstatné vady řízení, které rozsudku předcházelo<br>[§ 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu] .....           | 422 |
| 13.4.2 Vady rozsudku [§ 258 odst. 1 písm. b) tr. řádu] .....                                                  | 427 |
| 13.4.3 Pochybnosti o správnosti skutkových zjištění<br>[§ 258 odst. 1 písm. c) tr. řádu] .....                | 430 |
| 13.4.4 Porušení ustanovení trestního zákona [§ 258 odst. 1<br>písm. d) tr. řádu] .....                        | 431 |
| 13.4.5 Uložení nepřiměřeného trestu [§ 258 odst. 1 písm. e)<br>tr. řádu] .....                                | 432 |
| 13.4.6 Nesprávnost rozhodnutí o uplatněném nároku<br>poškozeného [§ 258 odst. 1 písm. f) tr. řádu] .....      | 434 |
| 13.4.7 Napadený rozsudek není v souladu s dohodou o vině<br>a trestu [§ 258 odst. 1 písm. g) tr. řádu] .....  | 435 |
| 13.4.8 Postup navazující na § 258 tr. řádu .....                                                              | 435 |
| 13.4.8.1 Zrušení jen vadné části rozsudku<br>(§ 259 odst. 1 tr. řádu) .....                                   | 436 |
| 13.4.8.2 Rozhodnutí rozsudkem odvolacího soudu<br>(§ 259 odst. 3 tr. řádu) .....                              | 438 |
| 13.4.8.3 Vrácení věci soudu prvního stupně<br>(§ 259 odst. 1 tr. řádu) .....                                  | 442 |
| 13.4.8.4 Vrácení věci státnímu zástupci k došetření<br>(§ 260 tr. řádu) .....                                 | 446 |
| 13.4.8.5 Odkázání poškozeného na řízení ve věcech<br>občanskoprávních (§ 265 tr. řádu) .....                  | 450 |
| 13.5 Rozhodnutí o chybějícím či neúplném výroku<br>(§ 259 odst. 2 tr. řádu) .....                             | 453 |
| 13.6 Zamítnutí odvolání po věcném přezkoumání<br>(§ 256 tr. řádu) .....                                       | 456 |



|                                                                     |                                                                        |            |
|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------|
| 13.7                                                                | Postup podle § 262 tr. řádu .....                                      | 463        |
| 13.7.1                                                              | Obecně k postupu a právo na zákonného soudce .....                     | 463        |
| 13.7.2                                                              | Rozhodovací praxe Ústavního soudu ČR .....                             | 470        |
| 13.7.3                                                              | Kauza Tempel proti České republice .....                               | 477        |
| 13.7.4                                                              | Možná řešení .....                                                     | 481        |
| <b>14.</b>                                                          | <b>Řízení u soudu prvního stupně po vrácení věci .....</b>             | <b>484</b> |
| 14.1                                                                | Obecně .....                                                           | 484        |
| 14.1.1                                                              | Postup podle § 259 odst. 1 tr. řádu .....                              | 484        |
| 14.1.2                                                              | Postup podle § 259 odst. 2 tr. řádu .....                              | 486        |
| 14.2                                                                | Specifika nového rozhodování .....                                     | 487        |
| 14.2.1                                                              | Vázanost právním názorem a povinnost provést<br>úkony a doplnění ..... | 488        |
| 14.2.1.1                                                            | Závaznost právního názoru .....                                        | 488        |
| 14.2.1.2                                                            | Povinnost provést úkony a doplnění .....                               | 492        |
| 14.2.2                                                              | Zákaz změny k horšímu .....                                            | 502        |
| <b>15.</b>                                                          | <b>Závěr .....</b>                                                     | <b>506</b> |
| <b>Seznam použitých pramenů .....</b>                               |                                                                        | <b>536</b> |
| Seznam použité literatury .....                                     |                                                                        | 536        |
| Monografie, kolektivní monografie a kapitoly v nich, slovníky ..... |                                                                        | 536        |
| Komentáře, učebnice a učební texty .....                            |                                                                        | 540        |
| Odborné články, statě (studie) a příspěvky ve sbornících .....      |                                                                        | 542        |
| Další prameny .....                                                 |                                                                        | 550        |
| Seznam použité judikatury .....                                     |                                                                        | 550        |
| Evropský soud pro lidská práva .....                                |                                                                        | 550        |
| Soudní dvůr Evropské unie .....                                     |                                                                        | 556        |
| Ústavní soud České republiky .....                                  |                                                                        | 557        |
| Nálezy .....                                                        |                                                                        | 557        |
| Stanoviska pléna .....                                              |                                                                        | 559        |
| Usnesení .....                                                      |                                                                        | 559        |
| Nejvyšší soud .....                                                 |                                                                        | 562        |
| Rozhodnutí a rozsudky .....                                         |                                                                        | 562        |
| Stanoviska trestního kolegia .....                                  |                                                                        | 565        |
| Usnesení .....                                                      |                                                                        | 565        |
| Další soudní rozhodnutí .....                                       |                                                                        | 569        |



|                             |            |
|-----------------------------|------------|
| <b>Abstrakt .....</b>       | <b>572</b> |
| <b>Abstract .....</b>       | <b>573</b> |
| <b>Věcný rejstřík .....</b> | <b>575</b> |
| <b>O autorovi .....</b>     | <b>579</b> |